

De Bijbel

(basis)

Orthodoxe godsdienst

Naam:

Deze lesbundel werd ontwikkeld door Tatiana Atourina en Maria Chrysochoidou, leerkrachten orthodoxe godsdienst in het lager onderwijs in Vlaanderen. Vormgeving en tekstcorrectie werden verzorgd door Marc Goris.

De afbeeldingen van iconen werden opgenomen voor didactische doeleinden.

Deze lesbundel kan vrij worden gebruikt en gedownload via www.orthodoxelessen.be. Het is niet toegestaan teksten en oefeningen uit deze lesbundel te wijzigen of buiten de context van deze lesbundel te gebruiken, kopiëren of vermenigvuldigen.

De Bijbel: een boekenkast vol

“Bijbel” komt van het Griekse woord “**Biblos**” en dat betekent: boek.

Misschien moet je nu onmiddellijk aan het woord “bibliotheek” denken. Dat is een plaats waar veel boeken zijn. De Bijbel is zoals een bibliotheek: een verzameling van boeken.

Er zijn heel veel soorten Bijbels: grote, kleine, dikke, dunne, en Bijbels met en zonder illustraties. En natuurlijk in allerlei talen. In elke Bijbel staat hetzelfde geschreven, soms wel met andere woorden. In kinderBijbels worden bijvoorbeeld minder moeilijke woorden gebruikt.

De Bijbel bestaat uit twee delen: het Oude Testament en het Nieuwe Testament. Het woord “Testament” duidt het verbond aan tussen God en de mens. Het Oude Testament gaat over de belofte van God dat de verlosser van de mensheid zou komen. Het Nieuwe Testament gaat over de verlosser, Jezus Christus, die is gekomen op aarde.

Wat betekent het woord “Bijbel”?

Uit welke taal komt dit woord?

Waarom kan je de Bijbel vergelijken met een bibliotheek?

.....

Uit hoeveel delen bestaat de Bijbel?

Hoe heten die delen?

..... en

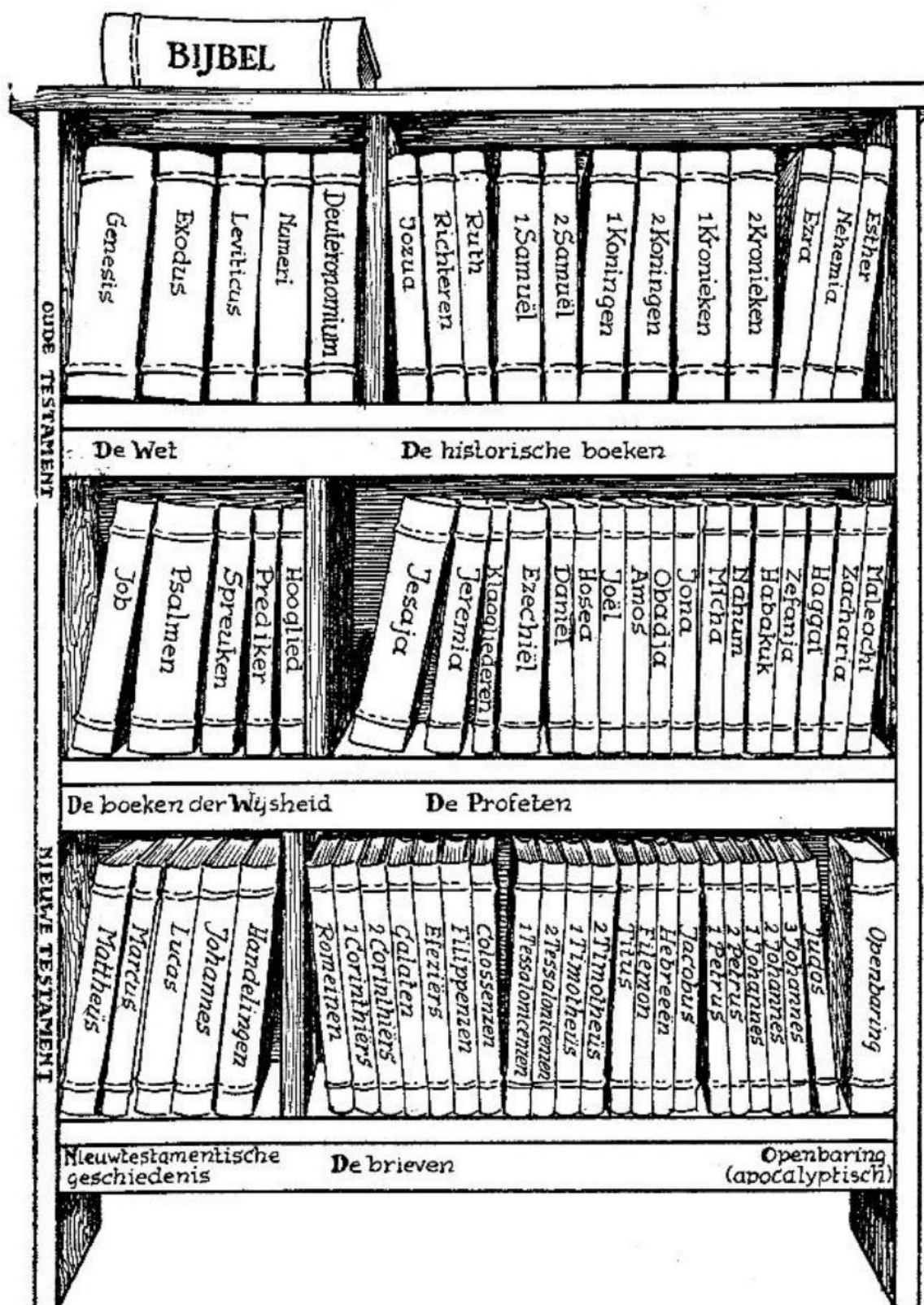
Naar wat verwijst het woord “testament”?

Op de volgende bladzijde vind je alle boeken van de Bijbel in een boekenkast.

- ✓ Kleur alle boeken van het Oude Testament rood
- ✓ Kleur alle boeken van het Nieuwe Testament blauw

Tel de boeken. Uit hoeveel boeken bestaat het Oude Testament?

Uit hoeveel boeken bestaat het Nieuwe Testament?

Het Oude Testament

Het oude Testament wordt ook “het album van Israël” genoemd, want het vertelt over het ontstaan en de ontwikkeling van het Israëlitische volk.

De joden gebruiken een andere naam voor het Oude Testament, namelijk Tenach. De medeklinkers van TeNaCH vormen de eerste letters van drie Hebreeuwse woorden: Thora, Nebiim en Chetubim.

Wat kan je allemaal in het Oude Testament terugvinden? Verbind de onderwerpen uit de eerste kolom met de verklaringen in de tweede kolom.

oude verhalen	over de koningen, over oorlog en vrede, opbouw en verval
uittocht	verhalen over de schepping, Adam en Eva, Abraham en zijn familie
wetten	over vragen die mensen hadden: waarom is er lijden, verdriet, armoede, oorlog?
koningen of kronieken	over de bevrijding van het Israëlitische volk uit Egypte en de tocht door de woestijn
problemen	allerlei voorschriften over hoe de joden moesten leven
liederen of psalmen	preken van profeten, die mensen waarschuwden, hoop gaven, vertelden over God
spreuken	allerlei “spreekwoorden” waarin de joden hun geloof onder woorden brachten
profeten	over liederen die de mensen zongen op feesten, om God te danken, hulp te vragen, vergeving

Bekijk de afbeelding nog eens goed op pagina 4 in deze lesbundel. Weet je nog uit hoeveel boeken het Oude Testament bestaat?

De boeken van het Oude Testament zijn onderverdeeld in vier groepen. Hoe heten die vier groepen?

1.
2.
3.
4.

Zet de boeken van de Wet in de juiste volgorde:

	Deuteronomium
	Exodus
	Genesis
	Leviticus
	Numeri

De boeken van de Wet zijn in lettergrepen uit elkaar gevallen. Zoek ze weer bij elkaar door de lettergrepen van elk boek in een andere kleur in te kleuren.

Elk Bijbelboek is verdeeld in hoofdstukken, die allemaal een nummer hebben. Elk hoofdstuk bestaat uit een aantal verzen. Ook die hebben een nummer gekregen. De tekst die je moet zoeken wordt meestal heel kort aangegeven. Zo wordt bijvoorbeeld het boek Genesis, hoofdstuk 1, vers 27 zo aangegeven: Genesis 1, 27.

Vaak worden de namen van de Bijbelboeken afgekort. Dit zijn de afkortingen van de boeken van de Wet:

Gen. = Genesis
Ex. = Exodus
Lev. = Leviticus
Num. = Numeri
Deut. = Deuteronomium

Zoek de volgende Bijbelverzen op in je Bijbel en verbind ze met de juiste tekst.

Gen. 2, 16-17

Luister niet naar profeten die zeggen dat je andere goden moet vereren. Ook al doet zo'n profeet een wonder en ook al komen zijn voorspellingen uit. De Heer jullie God stuurt die profeten om te weten te komen of jullie echt van Hem houden, met je hele hart.

Ex. 14, 21

Toen strekte Aaron zijn handen uit en hij zegende het volk. Daarna ging hij weer weg bij het altaar.

Lev. 9, 22

God zei tegen de mens: "Je mag eten van alle bomen in de tuin. Maar niet van de boom die je leert wat goed is en wat kwaad is. Als je van die boom eet, zul je sterven."

Num. 13, 1-2

Toen hield Mozes zijn stok omhoog boven de zee. De Heer liet de hele nacht een harde oostenwind waaien. Het water stroomde naar twee kanten en er kwam droge grond tevoorschijn.

Deut. 13, 2-4

De Heer zei tegen Mozes: "Stuur een aantal mannen naar het land Kanaän, dat ik aan de Israëlieten zal geven. Die mannen moeten gaan kijken hoe dat land eruitziet. Kies uit elke stam een leider van een familie."

In deze woordpuzzel zitten de namen van alle profetenboeken verstopt. Ze staan horizontaal, verticaal en diagonaal. De namen vind je in de prent onderaan. Als je alle namen hebt gevonden en weggestreept, blijven er enkele ongebruikte letters over. Die vormen samen een zin.

H	O	D	H	A	B	A	K	U	K	D	N	A	H	U	M	Z
H	O	B	I	T	Z	IJ	J	O	E	L	A	J	O	N	A	A
A	M	S	A	N	J	E	R	E	M	I	A	N	D	E	B	C
G	I	A	E	D	S	E	F	A	N	J	A	O	I	E	K	H
G	C	M	E	A	J	N	V	A	N	D	E	P	R	E	O	A
A	H	O	F	E	T	A	M	A	L	E	A	C	H	I	L	R
I	A	S	K	L	A	A	G	L	I	E	D	E	R	E	N	I
E	E	Z	E	C	H	I	E	L	J	E	S	A	J	A	N	A

De zin die je met de overblijvende letters kan maken is:

.....

.....

Welke naam gebruiken de joden voor het Oude Testament?

- ☐ Tenach
- ☐ Thora
- ☐ Nebiim
- ☐ Chetubim

Hoeveel boeken zijn er in het Oude Testament?

- ☐ 24
- ☐ 29
- ☐ 34
- ☐ 39

Welk boek hoort niet tot het Oude Testament?

- ☐ Genesis
- ☐ Jesaja
- ☐ Het Evangelie van Marcus
- ☐ Numeri

Tot welke groep behoort het boek Deuteronomium

- ☐ De Wet
- ☐ Historische boeken
- ☐ Boeken der wijsheid
- ☐ Profeten

Hoe wordt elk Bijbelboek ingedeeld?

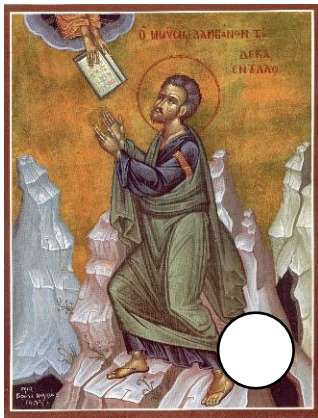
- ☐ In hoofdstukken en verzen
- ☐ In bladzijden en regels
- ☐ In thema's en alinea's
- ☐ In titels en zinnen

Hoe noteer je de Bijbeltekst Genesis hoofdstuk 6, vers 16 en 17 zo kort mogelijk?

- ☐ Genesis 6, v 16 en 17
- ☐ Gen. 6, 16-17
- ☐ Gen. 6, 16+17
- ☐ Genesis 6, 16-17

Ken je de personen uit de volgende verhalen uit het Oude Testament? Noteer de namen en schrijf het juiste nummertje bij de iconen.

1. De man die het volk van God weg leidde uit Egypte:
2. De vader van vele volkeren die met God een verbond sluit:
3. De zoon van Jakob die onderkoning werd in Egypte:
4. De koning die vroeger een schaapsherder was:
5. De koning die de Tempel van Jeruzalem bouwde:

Het Nieuwe Testament

Net zoals het Oude Testament, bestaat het Nieuwe Testament ook weer uit verschillende boeken. Kijk maar eens in de boekenkast op bladzijde 4. Het zijn er in totaal

Het Nieuwe Testament wordt ook wel “het album van de christenen” genoemd. De boeken van het Nieuwe Testament worden in vier groepen verdeeld:

Verbind de groepen in de eerste kolom met de juiste beschrijving in de tweede kolom:

Evangelien

Verhalen over de apostelen na Jezus' Hemelvaart

Handelingen

Belangrijke boodschappen die de apostelen hebben geschreven aan christenen in verschillende steden

Brieven

Een beschrijving van wat er zal gebeuren tot de tweede komst van Jezus Christus

Openbaring

Verhalen over Jezus Christus

Vul de ontbrekende woorden in:

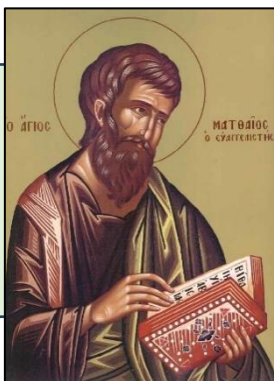
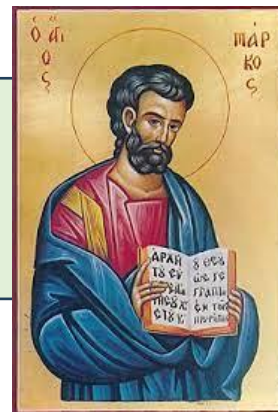
Het Testament (van voor de geboorte van Christus) bevat boeken. Het Testament (van na de geboorte van) bevat boeken.

Dus in totaal bevat de Bijbel boeken.

Het ontstaan van de Evangelies

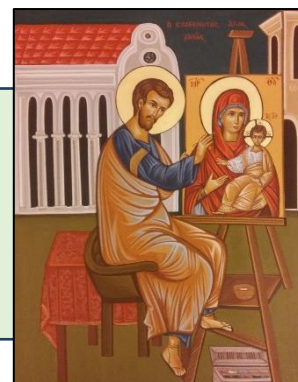
Christus heeft zelf geen geschreven tekst nagelaten. Na Zijn Opstanding, Hemelvaart en na Pinksteren spraken de apostelen en iedereen die in Jezus geloofde voortdurend over Hem. Ze herinnerden zich Zijn woorden, Zijn onderwijs en de verhalen over Zijn wonderen en vertelden die verder aan elkaar. Na verloop van tijd begonnen sommige christenen er een deel van op te schrijven.

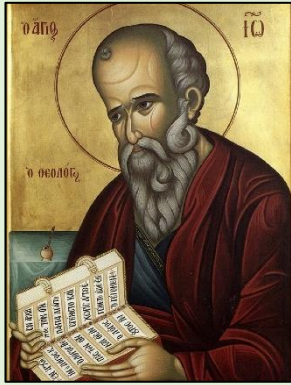
De eerste die probeerde om de verhalen over Jezus in een boek vast te leggen, was **Marcus**, een leerling van de apostel Petrus, rond 65 na Christus. Dat was voor die tijd een enorme prestatie. Dat werd het eerste Evangelie.

Enkele jaren later, rond 70 na Christus, schrijft **Mattheüs**, de leerling van Christus, zijn eigen Evangelie. Hij probeerde daarmee vooral de joden te overtuigen dat Jezus de Messias is die in het Oude Testament werd aangekondigd.

Rond 80 na Christus, schrijft **Lucas**, een leerling van de apostel Paulus, ook een Evangelie. Hij richt zich tot christenen die vroeger heidenen waren. Daarom wil hij Jezus vooral voorstellen als Verlosser en vriend van alle mensen, vooral van de armen en de mensen in nood.

Toen Christus' geliefde leerling **Johannes** rond 90 na Christus besloot zijn eigen Evangelie te schrijven, kende hij de andere drie al. Daarom werd veel van wat erin wordt verteld, niet opnieuw verteld. Wat hij eraan toevoegde waren enkele gebeurtenissen die de vorige evangelisten niet hadden vermeld, zoals het wonder op de bruiloft van Kana, het wonder van de genezing van de blindgeboren man, de ontmoeting en het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw, ... Hij schreef ook uitgebreide toespraken van Jezus Christus op en probeerde er de mensen meer inzicht in te geven. Daarom is het Evangelie van Johannes soms wat moeilijker te begrijpen dan de andere Evangeliën.

Het woord "Evangelie" komt uit het Grieks en betekent "Blijde Boodschap". Dat verwijst naar de boodschap van de engel Gabriël aan Maria: "Schrik niet, Maria, u hebt genade gevonden bij God. U zult zwanger worden en een zoon baren, die u de naam Jezus moet geven. Hij zal de Zoon van de Allerhoogste worden genoemd. God, de Heer."

In eenvoudige taal is de Blijde Boodschap dat God mens wordt en tussen de mensen komt leven. Hij is Jezus, de Zoon van God.

De schrijvers van de vier Evangeliën worden de vier evangelisten genoemd.

Vul de ontbrekende woorden in. Gebruik de woorden in de vakjes.

wonderen	Jezus	Mattheüs	Lucas	Marcus	Johannes	christenen	apostelen
----------	-------	----------	-------	--------	----------	------------	-----------

Het Nieuwe Testament gaat helemaal over en de eerste christenen. Het leven van Jezus wordt verteld door vier schrijvers:,, en

Zij hebben veel van Jezus opgeschreven.

Er zijn er ook de brieven die de aan de eerste hebben geschreven.

Wie was de eerste die probeerde de verhalen over Jezus in een boek vast te leggen?

- ☐ Mattheüs
- ☐ Lucas
- ☐ Marcus
- ☐ Johannes

Tot wie richtte Lucas zich vooral met zijn Evangelie?

- ☐ joden
- ☐ vrienden van Jezus
- ☐ christenen die vroeger heidenen waren
- ☐ Romeinen

Welk Evangelie is soms wat moeilijker te begrijpen dan de andere Evangeliën?

- ☐ Mattheüs
- ☐ Lucas
- ☐ Marcus
- ☐ Johannes

Wat is de betekenis van het Griekse woord "Evangelie"?

- ☐ Heilige tekst
- ☐ Blijde boodschap
- ☐ Voorspelling
- ☐ Wonder

Aan wie bracht de engel Gabriël de Blijde Boodschap?

- ☐ Jezus
- ☐ Marcus
- ☐ Maria
- ☐ Johannes

Wat is de boodschap van het Evangelie in eenvoudige taal?

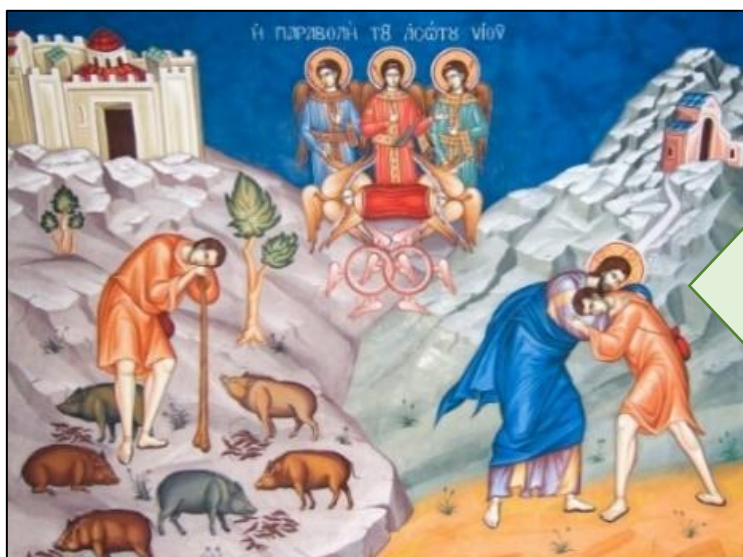
- ☐ God wordt mens en komt onder de mensen leven.
- ☐ De mens wordt net zo belangrijk als God.
- ☐ Jezus wordt koning van de wereld.
- ☐ Jezus zal sterven aan het kruis.

Kijk goed naar de iconen. Herken je deze gebeurtenissen en verhalen uit het Nieuwe Testament.

Het bezoek van de
drie
aan de pasgeboren
J.....

De d.....
van Jezus

De p.....
van de v.....
zoon

De g.....
van de

Het L.....
A.....

De v.....
van J.....

Verbind het evangelieverhaal uit de eerste kolom met de uitleg in de tweede kolom.

De parabel van
de zaaier

De krijgt spijt van zijn
fouten, zijn Vader vergeeft hem, zijn broer
twijfelt.

Jezus ontmoet
Zacheüs

Jezus houdt van, zij
hebben een zuiver hart.

De parabel van
de verloren zoon

Het dat in goede
grond valt, brengt vruchten voort.

Jezus en de
verlamde man

Jezus roept, de
tollenaar, uit de boom en gaat bij hem
eten.

Jezus en de
kinderen

De wordt door vier
vrienden tot bij Jezus gebracht, Jezus
vergeeft zijn zonden en geneest hem.

De parabel van
de barmhartige
Samaritaan

De blinde kan weer
zien.

Jezus ontmoet
Bartimeüs.

De ziet de gewonde
man, verzorgt hem en brengt hem naar
een herberg.

Nog meer weetjes over de Bijbel

Wist je dat de Bijbel werd geschreven ...

... in een tijdsperiode van ongeveer 1.500 jaar?

... door meer dan 40 schrijvers?

... door schrijvers met verschillende beroepen: visser, koning, schaapsherder, dokter, belastingontvanger, schriftgeleerde, en nog veel meer.

... door schrijvers die schreven vanuit drie verschillende continenten: Azië, Afrika en Europa.

Kleur op dit kaartje Europa geel, Azië rood en Afrika groen.

Herken de schrijvers op de iconen. Vul hun beroep in. Kies uit deze beroepen. Let op: sommige beroepen moet je twee keer invullen.

herder

koning

leider

muzikant

tentenmaker

visser

Mozes was een h..... en de l.....
die het Israëlitische volk uit Egypte haalde.

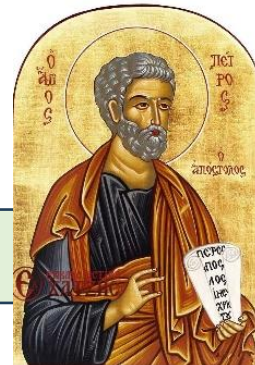
David was een h..... , een m.....
en werd later een k..... .

Salomo was een k.....

Petrus was een v.....

Paulus was een t..... .
Hij heeft veel brieven aan de christenen van zijn tijd
geschreven.

In de Bijbel worden heel veel namen van heel veel figuren vermeld. We gaan op zoek naar 20 namen in 20 Bijbelteksten. Zoek de teksten op en noteer de namen van de mensen die erin vermeld worden. De eerste letter van de naam is al gegeven.

Genesis 4:4	A.....
Ruth 2:4	B.....
Handelingen 11:28	C.....
Genesis 35:8	D.....
1 Koningen 19:2	E.....
Handelingen 23:24	F.....
Rechters 6:11	G.....
Mattheüs 2:1	H.....
Genesis 16:11	I.....
Marcus 14:33	J.....
1 Samuël 9:1	K.....
Johannes 11:2	L.....
Exodus 19:14	M.....
1 Koningen 16:16	O.....
Marcus 14:33	P.....
Openbaring 7:5	R.....
1 Samuël 14:47	S.....
2 Korintiërs 1:1	T.....
Ester 1:9	W.....
Lucas 19:2	Z.....

Sommige figuren uit de Bijbel zijn heel erg bekend. Kies de juiste naam:

Hoe heette de eerste man die ooit leefde?

- ☐ Adam ☐ Abraham ☐ David ☐ Mozes

Wie leidde het volk van Israël uit slavernij in Egypte?

- ☐ Adam ☐ Abraham ☐ David ☐ Mozes

Wie versloeg de reus Goliath met behulp van een slinger?

- ☐ Adam ☐ Abraham ☐ David ☐ Mozes

Aan wie beloofde God dat hij stamvader zou worden van een groot volk?

- ☐ Adam ☐ Abraham ☐ David ☐ Mozes

Hoe heette de man die Jezus uit de dood opwekte?

- ☐ Jozef ☐ Judas ☐ Lazarus ☐ Paulus

Welke leerling van Jezus schreef veel brieven naar christenen in vele steden?

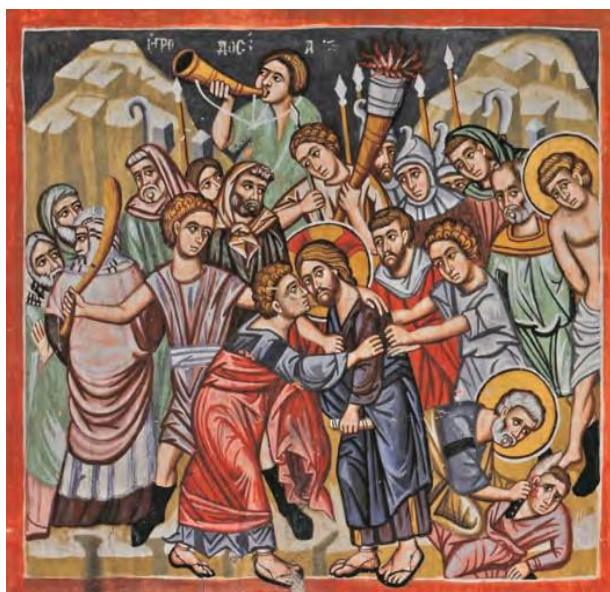
- ☐ Jozef ☐ Judas ☐ Lazarus ☐ Paulus

Wie was de beschermer van Maria en van Jezus toen die nog een kind was?

- ☐ Jozef ☐ Judas ☐ Lazarus ☐ Paulus

Wie verraadde Jezus na het Laatste Avondmaal?

- ☐ Jozef ☐ Judas ☐ Lazarus ☐ Paulus

De Bijbel staat vol met verbazingwekkende weetjes. Zoek de volgende Bijbelteksten op en vul de ontbrekende woorden aan.

Rechters 20, 16	Een speciale afdeling in het leger werd gevormd door linkshandige mannen, de beste soldaten van het hele land. Hun s..... miste nooit doel.
Jozua 10, 13	De Bijbel vertelt ons over een tijd dat de een hele dag letterlijk stil stond aan de hemel.
Genesis 5, 27	De langst levende man heette Hij leefde 969 jaar.
Genesis 5, 24 2 Koningen 2, 11	Er zijn twee mensen in de Bijbel die nooit gestorven zijn, maar rechtstreeks naar God gingen. Dat waren en
1 Koningen 11, 3	Salomo trouwde met maar liefst vrouwen.

Uit hoeveel werelddelen kwamen de schrijvers van de Bijbel?

☐ 2	☐ 4
☐ 3	☐ 5

Hoeveel schrijvers hebben de Bijbel geschreven?

- ☐ tussen 10 en 20
- ☐ tussen 20 en 30
- ☐ tussen 30 en 40
- ☐ meer dan 40

Wat stond er volgens Jozua een hele dag stil aan de hemel?

- ☐ een wolk
- ☐ de zon
- ☐ de maan
- ☐ de sterren

Herhaling

Vul de ontbrekende woorden in.

De Bijbel bestaat uit delen: het Testament en het Testament. De Bijbel is geen boek, maar een van boeken. In totaal zijn er boeken in de hele Bijbel.

Alle boeken in de Bijbel worden aangeduid op de dezelfde manier: eerst wordt de naam van het, vermeld dan het nummer van het en tenslotte het nummer van het

Bijvoorbeeld Gen. 17, 4 betekent:

- ✓ het is Genesis.
- ✓ het is nummer 17.
- ✓ het is nummer 4.

In Gen. 17,4 lees je over
die een verbod sluit met

Het eerste boek van de Bijbel heet

..... Dat is een Grieks woord en betekent "schepping". Daar staan verhalen in over de van de wereld door, over die een ark bouwde om de dieren te redden van de, over Abraham en zijn zoon, en over die verkocht werd door zijn broers.

Het tweede boek in het Oude Testament heet Daar staan verhalen in over, die het volk van Israël leidde uit de slavernij in, en 40 jaren met hen door de trek.

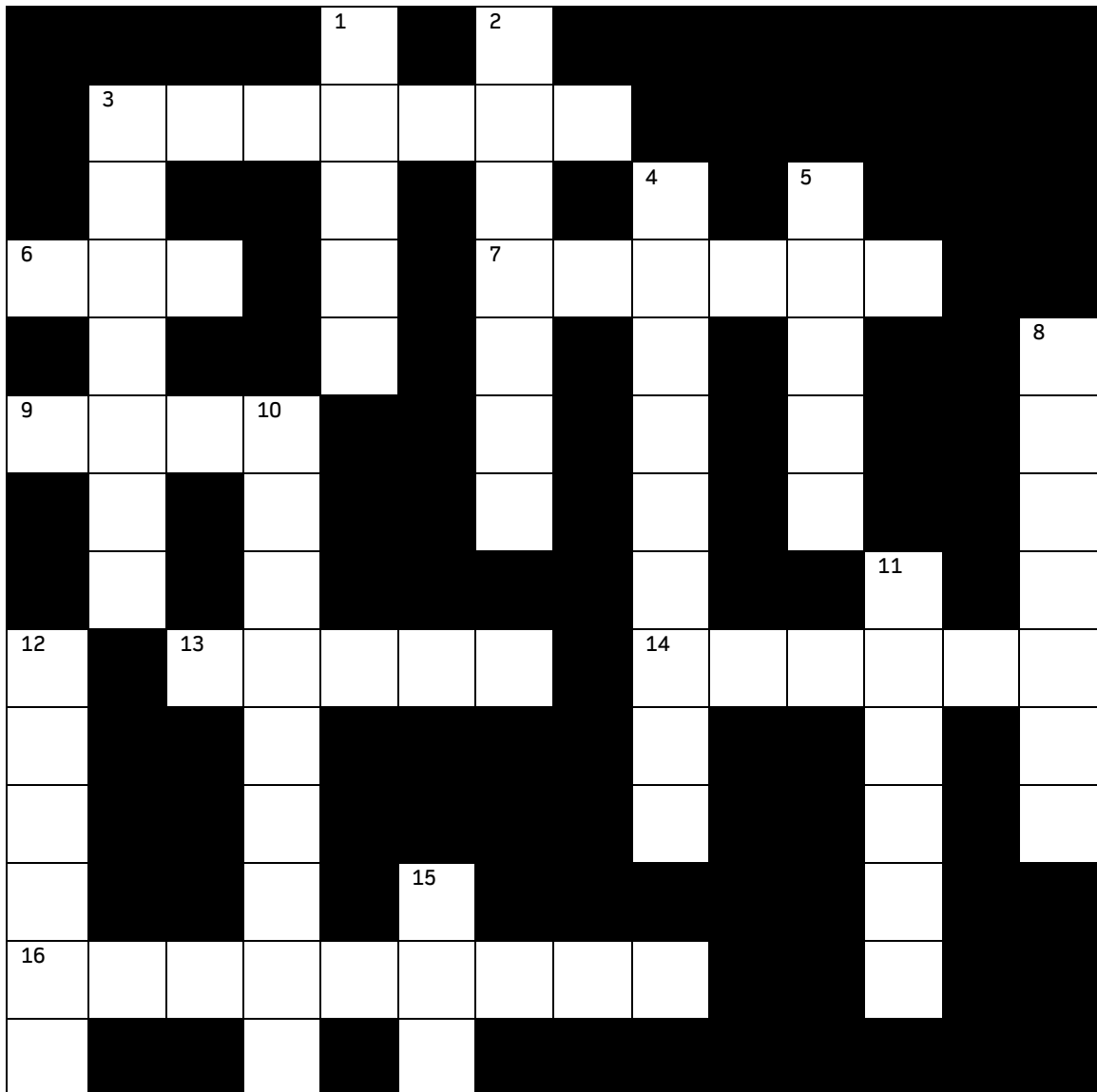

Het Nieuwe Testament wordt ook 'het van de christenen' genoemd. De eerste vier boeken van het Nieuwe Testament zijn de Ze werden geschreven door,, en Ze vertellen verhalen uit het leven van In de wordt beschreven wat er met de leerlingen van Jezus gebeurde na Zijn Opstanding, Hemelvaart en Pinksteren. Daarna komen de van de apostelen aan de christenen in vele steden. Tenslotte is de de beschrijving van wat er zal gebeuren tot de tweede komst van

Schrijf de woorden in het juiste vak. Horen ze bij het Oude of het Nieuwe Testament?

schepping	Evangelie	Mozes	Jezus	Tenach	Abraham
Jona	brieven	zondvloed	uittocht	profeten	Verrijzenis
koningen	parabels	openbaring	David	psalmen	Onze Vader

Oude Testament	Nieuwe Testament

Horizontaal

3. soort verhaal dat Jezus vaak vertelde.
6. Boek uit boeken der wijsheid
7. Tweede boek uit de Bijbel
9. Onderverdeling van een hoofdstuk in de Bijbel
13. Persoon waarover de Evangelien gaan
14. Joodse naam van het Oude Testament
16. Boek over het leven van Jezus – zo staan er vier in de Bijbel.

Verticaal

1. Koning die Goliath versloeg
2. Eerste boek van de Bijbel
3. Boodschapper van God in het Oude Testament
4. Onderverdeling van een boek in de Bijbel
5. Leerling die Jezus verraadde
8. Stamvader van Israël
10. Betekenis van "Genesis"
11. Eerste evangelist
12. Profeet die in een leeuwenkuil werd geworpen.
15. Een van de vier delen van het Oude Testament